

خبرها

انتصاب در شرکت ملی صادرات گاز

شرق: مدیرعامل شرکت ملی صادرات گاز ایران تغییر می‌کند.
رکن الدین جوادی در گفت‌وگو با شرق با تاکید کناره‌گیری‌اش از مدیرعاملی این شرکت گفت: «نفر جایگزینم نیز تعیین شده است.» به گفته یک منبع آگاه «سیفی» جایگزین جوادی به عنوان مدیرعامل شرکت ملی صادرات گاز خواهد شد. سیفی در آخرین مسئولیتش در شرکت تاسیسات دریایی، مدیر بخش بازاریابی و مدیریت حفاری بوده است. وی در سال ۱۳۷۳ به هنگام ریاست مهدی هاشمی در تاسیسات دریایی به همراه تعدادی از مهندسان جوان وارد نفت شده و به شرکت تاسیسات دریایی می‌رود. پس از مدتی به دلیل برخی اختلافات به شرکت ملی مهندسی رفته و پس از شکل‌گیری سازمان بهینه‌سازی مصرف سوخت توسط هاشمی، در سال ۱۳۷۹ عضو هیات موسس این سازمان شده و مجری طرح‌های ویژه بهینه‌سازی (اعم از CNG و …) می‌شود. در سال ۸۳ و پس از برخی اختلافات با مدیرعامل آن دواره به شرکت تاسیسات دریایی بازگشته و توسط مسعود سلطان‌پور به سمت مدیر بخش بازاریابی و مدیریت حفاری منصوب می‌شود. سیفی فارغ‌التحصیل مهندسی دانشگاه امریکبر است. شنبه می‌شود محمدهادی نژادحسینیان نیز به احتمال فراوان ریاست هیات‌مدیره شرکت ملی صادرات گاز را بر عهده خواهد گرفت.

دولت باید شعار عدالت را پیاده کند

ایستنا: محمد خوش‌چهره گفت: مجلس نباید وارد بحث‌هایی مثل بنزین، یارانه و حتی نرخ سود بانکی و امثالهم شود. رئیس کمیته اقتصادی فراکسیون اصولگرایان مجلس اظهار داشت: در دوره دولت قبل اختلاف دیدگاه نسبت به این مطالب وجود داشت، لذا مجلس خود را پیشگام می‌دانست که اینها را به نفع مردم طرحی کند که در این مسیر قرار گیرد. ولی دولت اخیر شعارهایش شعارهای عدالت است. لذا معتقدیم که مجلس تعارضی از نظر هسوسی در این مطالب با دولت ندارد. چون دولت با این شعار آمده، در عمل هم باید خود متعهد به پیاده کردن آنها باشد. این نماینده مجلس شورای اسلامی افزود: بنابراین همه موضوع‌های یارانه و بنزین در قلمبر عدالت می‌گنجد؛ لذا ما نباید پیشگام موضوعی در این رابطه برای دولت باشیم. برعکس باید دست دولت را باز گذاریم که خود با آوردن لایحه یا با اقدامات عملیاتی، به این سمت پیش رود. این استاد اقتصاد دانشگاه ادامه داد: با دولت نگاه عدالت‌محورانه در روش‌ها و سیاست‌ها قبول دارد یا ندارد. فرض بر این است که قبول دارد. اگر قبول داشته باشد بالطبع باید پیشگام باشد. اگر بر فرض قبول نداشته باشد مجلس بخواهد الزامی را برای دولت بگذارد در عمل چون باور ندارد ممکن است دچار اختلاف شود و اختلافات پیش آمده را متوجه مجلس کند. خوش‌چهره تاکید کرد: مجلس باید از این تصمیم‌گیری‌ها هامل‌کنار باشد. مجلس نباید در بحث یارانه و بنزین داخل شود. دولت مسئول است. شعارش را داده باید لایحه دهد. مجلس نباید طرحی در این زمینه‌ها بدهد. وی گفت: اگر نتواند به سایک فنر کنیم مجلس باید برای یارانه و بنزین طرح بدهد، خیر، این مغایرت دارد با شعارهای دولتی که تحت عنوان شعارهای عدالت آمده است. وی افزود: چون من الان از محتوای لایحه دولت خبر ندارم، بالطبع نمی‌توانم پیش‌داوری کنم. ولی پس از ارائه لایحه، تهران مخصوصا در ارتفاعات و شهرک‌های اطراف آن گفت: هزینه چند برابری پمپاژ آب این مناطق در میان هزینه تمام مناطق تهران سرشکن می‌شود و این کار عادلانه نیست. وی عدم ارائه خدمات به این مناطق را راه‌حل تأثیرگذار برای برخورد با ساخت‌وسازهای غیر مجاز ندانست و افزود: بخشی از ساخت و سازهای غیرمجاز توسط دستگاه‌های دولتی بدون هماهنگی با شرکت آب و فاضلاب، انجام می‌گیرد و همین باعث می‌شود که شهرک‌های اطراف با مشکل مواجه باشند. مدیرعامل شرکت آب و فاضلاب استان تهران با تاکید بر این که هیچ منبع خاصی برای جبران کمبود آب در استان تهران وجود ندارد، تاکید کرد: ما به توجه به این که سرانه آب استان به زیر ۵۰ متر مکعب رسیده است بنابراین تنها راه کنترل بحران آب در تهران صرفه‌جویی در مصرف آب است. استفاده از تجهیزات کاهنده مصرف و کنترل جمعیت استان است. وی با اشاره به این که ۷۵ درصد از آب تولیدی در استان به فاضلاب تبدیل می‌شود، خاطرنشان کرد: با وجود آن که تنها ۴ درصد از جمعیت استان تحت پوشش شبکه فاضلاب قرار دارند اما اسامال هیچ کمکی از سوی دولت برای توسعه این بخش دریافت نکرده‌ایم.

تک‌نرخ‌ی بودن قیمت آب عادلانه نیست

فارس: مدیرعامل شرکت آب و فاضلاب استان تهران با اشاره به هزینه‌های ۸برابری پمپاژ آب در ارتفاعات و مناطق شمالی تهران گفت: تک‌نرخ‌ی بودن قیمت آب در تمام مناطق تهران عادلانه نیست. داوود ملایی در جلسه شورای برنامه‌ریزی توسعه استان تهران با اشاره به محدودیت آبرسانی به تمام نقاط تهران مخصوصا در ارتفاعات و شهرک‌های اطراف آن گفت: هزینه چند برابری پمپاژ آب این مناطق در میان هزینه تمام مناطق تهران سرشکن می‌شود و این کار عادلانه نیست. وی عدم ارائه خدمات به این مناطق را راه‌حل تأثیرگذار برای برخورد با ساخت‌وسازهای غیر مجاز ندانست و افزود: بخشی از ساخت و سازهای غیرمجاز توسط دستگاه‌های دولتی بدون هماهنگی با شرکت آب و فاضلاب، انجام می‌گیرد و همین باعث می‌شود که شهرک‌های اطراف با مشکل مواجه باشند. مدیرعامل شرکت آب و فاضلاب استان تهران با تاکید بر این که هیچ منبع خاصی برای جبران کمبود آب در استان تهران وجود ندارد، تاکید کرد: ما به توجه به این که سرانه آب استان به زیر ۵۰ متر مکعب رسیده است بنابراین تنها راه کنترل بحران آب در تهران صرفه‌جویی در مصرف آب است. استفاده از تجهیزات کاهنده مصرف و کنترل جمعیت استان است. وی با اشاره به این که ۷۵ درصد از آب تولیدی در استان به فاضلاب تبدیل می‌شود، خاطرنشان کرد: با وجود آن که تنها ۴ درصد از جمعیت استان تحت پوشش شبکه فاضلاب قرار دارند اما اسامال هیچ کمکی از سوی دولت برای توسعه این بخش دریافت نکرده‌ایم.

آب تهران در آستانه بحران

فارس: با ادامه روند افزایش مصرف آب در تهران شرکت آب و فاضلاب طی اطلاعیه‌ای نسبت به بروز بحران آب هشدار داد. در این اطلاعیه آمده است: به اطلاع مشترکان تهرانی می‌رساند با توجه به ادامه روند صعودی مصرف آب در سطح شهر تهران و توجه به حجم مجموع مخازن فعلی تهران، اگر افزایش مصرف آب کم‌اکن ادامه یابد وضعیت آبرسانی در تهران وارد موقعیت بحرانی خواهد شد؛ در حال حاضر و با ادامه روند فعلی مصرف مناطقی از تهران با افت فشار و با بعضاً قطع آب روبه‌رو هستند. براساس آمارهای کارشناسان این شرکت مصرف روزانه آب در تهران به بیش از سه میلیون مترمکعب رسیده است که این رقم نسبت به حجم کل مخازن که معادل دو میلیون و هشتصد مترمکعب است، نزدیک به دویست هزار مترمکعب بیشتر است که از طریق منابع ذخیره تأمین می‌شود که با وضعیت فعلی، این مخازن نیز در روزهای آتی دیگر جوابگوی این حجم بالای مصرف نخواهد بود.

چندی قبل دوست عزیز و اندیشمند جناب آقای دکتر نیلی به دعوت جبهه مشارکت درباره اقتصاد آموزش و پرورش سخنرانی کردند و خلاصه مطالب بیان شده در آن روزنامه‌وزین منتشر شد. ایشان به مسائل مهمی در باب تعلیم و تربیت اشاره داشتند که علی‌القاعده باید مورد توجه مسئولان محترم آموزش و پرورش کشور واقع شود اما در چند مورد اینجانب با آنچه گفته‌اند موافق نیستم و فکر می‌کنم ارائه برخی توضیحات در آن موارد نه از باب دفاع از عملکردی خاص در آن حوزه بلکه از این نظر که می‌تواند قضاوت را برای آیندگان و نیز برنامه‌ریزی و یافتن راه‌هایی برای حل مشکلات را برای تصمیم‌سازان و تصمیم‌گیران فعلی کشور تسهیل کند، مفید و حتی ضروری باشد. ابتدا برای روشن شدن محل و موضوع اختلاف به بخش‌هایی از بیانات جناب دکتر نیلی (براساس آنچه در روزنامه آمده است) اشاره خواهیم کرد و سپس مواردی را برای روشن شدن اذهان خوانندگان محترم توضیح خواهم داد.

ایشان در بخش‌هایی از سخنرانی خویش فرموده‌اند: «وزیران باید در دیدگاه اقتصادی ندراند و نمی‌دانند چگونه باید نان آوران این بخش را در دولت شناسایی کنند. . . . هیچ یک از وزرای آموزش و پرورش تاکنون دیدگاه مشخص اقتصادی برای تأمین هزینه‌های این حوزه نداشته‌اند و نهایت کاری که انجام داده‌اند این بوده که به سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی برای دریافت بودجه فشار بیاورند. . . . چون بازده هزینه‌گذاری در آموزش و پرورش اجتماعی است نه خصوصی، انگیزه لازم از طرف بخش خصوصی برای سرمایه‌گذاری در این حوزه وجود ندارد. . . . هیچ وزیری سازوکاری تعبیه نکرده که چگونگی تأمین هزینه‌های آموزش و پرورش از سوی دولت را شناسایی کند.» به طور مختصر و چکیده‌تر اقتصاد ایشان برای آموزش و پرورش این است که در حوزه اقتصاد درآمدهایی شناسایی و به آموزش و پرورش داده شود، زیرا بازده آموزش و پرورش اجتماعی است و بخش خصوصی برای سرمایه‌گذاری در آن انگیزه ندارد.

اما نکات توضیحی اینجانب:

۱ – در اهمیت و تأثیرگذاری بعد اقتصادی آموزش و پرورش تردیدی نیست، اما اینکه فکر کنیم به طور مطلق تمام مسائل و مشکلات تعلیم و تربیت کشور به نوعی با مشکلات مالی پیوند دارد، درست نیست و با دقت در مباحث مربوط به فرآیند یادگیری و یاددهی درمی‌یابیم که نوعی نگاه غلوآمیز در این مورد وجود داشته است. اولاً حل مشکلات مالی آموزش و پرورش و طراحی یک سیستم کارا و سازگار برای اقتصاد آموزش و پرورش شرط لازم برای حل بخش‌هایی از مسائل و معضلات این دستگاه است ولی شرط کافی محسوب نمی‌شود و به عنوان دلیل می‌توان به موارد زیادی اشاره داشت که کمبودهای مالی برطرف شده ولی مشکلات بر جای خود باقی مانده است. (نمونه‌ای از این مسائل را می‌توان در سطح کلان اقتصاد کشور و رفع نگرانی‌های مربوط به درآمدهای ارزی دولت از محل فروش نفت خام در یک سال اخیر مورد مذاقه قرار داد در حالی که هیچ‌یک از شاخص‌های کلان اقتصاد از قبیل تورم، اشتغال و . . . بهبود نیافته است.) شرط کافی برای یافتن راه‌حل‌های اساسی برای آموزش و پرورش و اعمال آن راه‌حل‌ها وجود یک چارچوب فکری متناسب با شرایط امروز کشور و جهان در میان برنامه‌ریزان و کارشناسان و مدیران آن دستگاه و توانایی هدایت مجموعه عظیم فعالیت‌های مرتبط با تعلیم و تربیت به شکل جامع و سازگار در قالب برنامه‌ها و طرح‌هایی است که در درون آن چارچوب (پارادایم) تنظیم می‌شود.

رامین پاشایی
پدر مدیرکل جدید دفتر اقتصاد کلان سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی است که درباره یارانه‌ها، کوچک‌سازی دولت، بحث تورم و موضوعاتی از این دست با مهر گفت‌وگو کرده است. بخش‌هایی از این مصاحبه در پی می‌آید.

■ ■ ■

■ در حال حاضر دولت سالانه ۴۰ میلیارد دلار یارانه پرداخت می‌کند که هدفمند نیست و از طرفی قیمت محصول باید با قیمت واقعی خود عرضه شود، در حال حاضر سازمان مدیریت برای هدفمند کردن یارانه‌ها چه برنامه‌ای دارد؟

هدفمند کردن یارانه‌ها مقوله بسیار قدیمی است. بخش قابل توجهی از یارانه‌ها در انرژی است و یک رقمی نیز در کالاهای اساسی است که حتماً باید از حیث تنظیم مصرف داخلی و حیث تولید هدفمند شوند. تحولاتی هم که در سطح جهانی در حال وقوع است، اینها را به ما تحمیل می‌کند. ورود به WTO نیازمند اصلاح این سیستم است. WTO حذف یارانه‌ها نیست، بلکه اصلاح یارانه‌ها و هدفمند کردن آنها است. قسمت‌های مختلف سازمان مدیریت روی این موضع کار می‌کند. معادله‌های مختلف در سازمان، مخصوصاً با نگرش جدید وجود دارد و به یارانه‌ها توجه بیشتری می‌شود، کار سنگین‌تری در حال انجام است که امیدواریم بتوانیم در کنار بودجه‌ریزی عملیاتی به مقوله یارانه‌ها و هدفمند کردن آنها کمک کنیم. ولی باید بپذیریم که این سیستم از تعادل خارج شده و این عدم تعامل هم، عدم تعادل سالیان طولانی است و نمی‌شود در یک یا دو سال آن را حل کرد و به یک برنامه تعدیل نیاز دارد، وضع موجود این یارانه‌ها است و وضع مطلوب هدفمند کردن اینها است و این به این معنی نیست که اگر ما الان تشخیص دادیم که یارانه‌ها به چه شکل توزیع شود، می‌توانیم سیستم را اصلاح کرد. این یک

اقتصاد ایران

گام‌های اقتصادی در آموزش و پرورش

دکتر محمدعلی نجفی

ثانیاً برخی از مشکلات آموزش و پرورش مستقل از مسائل مالی قابل حل است و الزاماً ارتباطی یک به یک میان بعد اقتصادی آموزش و پرورش و سایر ابعاد آن وجود ندارد. به عنوان مثال مسئله انتخاب مدیران مراکز آموزشی با نظر معلمان و دبیران شاغل در آن مراکز و برقراری و تقویت نوعی ارتباط دموکراتیک میان مدیران آموزشی با معلمان و اولیای دانش‌آموزان از مسائلی است که به عنوان یکی از چالش‌های آموزش و پرورش از آن یاد می‌شود و یافتن راه‌حلی برای آن مستقل از مسائل مالی کار دشواری نیست. مثال دیگر تدوین کتاب‌های درسی با همکاری بخش‌های وسیع‌تری از کارشناسان و دبیران و ارتقای کیفیت و ایجاد انعطاف در محتوای این کتاب‌ها است.

۲ – همان‌طور که اشاره شد بعد اقتصادی آموزش و پرورش در جای خود از اهمیت زیادی برخوردار است و مسئولان این حوزه (حداقل در فاصله سال‌های ۱۳۶۷ تا ۱۳۷۶ که اینجانب افتخار خدمتگزاری در این دستگاه را داشته‌ام) نیز نه تنها بر این امر وقوف داشته‌اند بلکه برای آگاه ساختن تصمیم‌گیران عالی کشور و نیز روشن کردن افکار عمومی و فرهنگیان و افراد علاقه‌مند به مباحث تعلیم و تربیت اقدامات مختلفی در این خصوص انجام دادند. از جمله بخش‌های اصلی کتاب

ساخارو پولس (از کارشناسان برجسته بانک جهانی) در زمینه اقتصاد آموزش و پرورش به شکل مناسبی منتشر و در سطح وسیعی از مدیران و کارگزاران تعلیم و تربیت توزیع شد و پس از آن گزارش در خصوص وضعیت اصلی کتاب و نیز تحلیلی از هزینه خانوارهای شهری و روستایی که نشان‌دهنده سهم ناچیز هزینه‌های آموزش در سبد هزینه خانوارها بود در جلسات دولت، کمیسیون‌های مربوط در مجلس شورای اسلامی و برخی از مراکز دیگر تصمیم‌گیری ارائه شد. بررسی‌های بعدی و نتایج به دست آمده در بخش افزایش منابع آموزش و پرورش نشان داد که این شیوه اطلاع‌رسانی و جلب توجه مدیران و مسئولان بسیار مؤثر و موفق بوده است. البته چندین مورد دیگر از این نوع گزارش‌ها و بررسی‌های تطبیقی با سایر کشورها تدریجاً تهیه شد و در سطوح مختلف انتشار یافت که هر یک در حد خود تأثیرگذار بوده است.

■

۵– در همان بازه زمانی مورد اشاره طرح جدیدی تحت عنوان تأسیس مدارس نمونه مردمی مورد اجرا قرار گرفت. کلیه ارزیابی‌ها و بررسی‌هایی که درخصوص این مدارس انجام شد حاکی از این بود که بیش از ۸۵ درصد اولیای دانش‌آموزانی که در این مدارس تحصیل

می‌کردند و نزدیک ۱۰۰ درصد معلمان و مدیران این مدارس از اجرای آن رضایت نسبی یا کامل داشته‌اند. متأسفانه این مدارس در سال ۱۳۷۶ و با یک تصمیم شتابزده تعطیل شد در حالی که با ادامه فعالیت آنها در ۹ سال اخیر، ثبت‌نام حداقل ۲۰ درصد از دانش‌آموزان در این نوع مدارس هدفی غیرقابل دسترسی نبود. این مدارس نیز می‌توانستند ضمن انتقال بخش بزرگی از منابع مردمی به آموزش و پرورش در ارتقای کیفی فعالیت‌های تعلیم و تربیت نقشی ممتاز ایفا کنند. براساس شنیده‌های اینجانب جناب آقای حاجی وزیر پیشین آموزش و پرورش برای راه‌اندازی مجدد این مدارس تلاش‌هایی انجام دادند که نهایتاً در این راه توفیق نیافتند.

۶– اقدام دیگری که نگاه اقتصادی به آموزش و پرورش یکی از علت‌های آن بود (و البته نه علت تامه)، تشکیل شورای آموزش و پرورش در مناطق آموزشی و استان‌های کشور با حضور ترکیبی از مدیران و کارشناسان آن دستگاه و مسئولان مؤثر در منطقه و استان (از جمله استانداران و امام جمعه مرکز استان) بود. هم‌چنین قانونی با همین نام در مجلس شورای اسلامی به تصویب رسید که براساس آن اختیارات قابل توجهی به این شوراها تفویض شد و علاوه بر آن مقرر شد که از بخش بزرگی از کالاهای خدمات تولیدشده در داخل و با وارداتی معادل دو درصد ارزش آنها عوارض خاص آموزشی دریافت و برای بهبود کیفیت تعلیم و تربیت هزینه می‌گردد و بخش اعظم این منابع مالی در اختیار شوراها قرار می‌گردد و با توجه به ارتباط مستقیم شوراها با مسائل آموزش و پرورش هر منطقه و نیز عدم شمول قانون محاسبات بر این منابع، بازدهی دولت بود. بدین ترتیب تأمین بخشی از منابع مورد نیاز آموزش و پرورش به طور طبیعی با سایر فعالیت‌های اقتصادی در کشور پیوند می‌خورد و می‌توانست در درازمدت همه کمبودهای مربوط به منابع دولتی در این بخش را جبران کند. متأسفانه با تصویب قانون تجمع عوارض در مجلس ششم، این منبع درآمدی بسیار مهم نیز قطع شد در حالی که در آخرین سال اجرای این قانون (سال ۱۳۸۲) حدود دو هزار میلیارد ریال از محل در اختیار شوراها قرار گرفت و شوراها نیز مالیاتی را که از طریق کمک‌های مردمی دریافت داشته بودند بر آن افزودند. روشن است که این رقم با توجه به کل بودجه آموزش و پرورش در آن سال مبلغ قابل توجهی محسوب می‌شد.

۷– اقدامات دیگری از قبیل تأسیس صندوق ذخیره فرهنگیان نیز انجام گرفت که همه آنها در چارچوب کاسته است. هم‌چنین طرح‌های متنوعی از جمله طرح ادامه تحصیل فرهنگیان در سطوح مختلف، تأسیس و گسترش خانه‌های معلم در سراسر کشور، ایجاد درمانگاه‌های خاص فرهنگیان در بسیاری از شهرها و . . . به اجرا گذارند شد که هر یک در جهت افزایش رضایت شغلی فرهنگیان به طور مستقیم و اعتلای کیفیت فعالیت‌های تعلیم و تربیت و نیز ارتقای بهره‌وری در نظام آموزش و پرورش به طور غیرمستقیم تأثیر بسزایی داشته‌اند. از آنجا که توضیح این اقدامات به تطویل بیش از حد این مقال می‌انجامد از آن صرف‌نظر می‌کنم و امیدوارم که آنچه به طور مختصر مورد اشاره قرار گرفت جناب دکتر دبلی و سایر دوستان و عزیزان علاقه‌مند به پیشرفت و اعتلای آموزش و پرورش کشور را قانع سازد که در سال‌های گذشته دیدگاه‌های مشخصی برای ایجاد یک نظام اقتصادی در آموزش و پرورش وجود داشته است و راهکارها و برنامه‌های روشنی هم به اجرا گذاشته شده بود که هر یک به علتی آن چنان که باید مورد توجه و پیگیری قرار نگرفت.

چسبندگی سال اول به سال قبل. در تعاریف مان نیز باید یک مقدار قوت کنیم، مثلاً اینکه از مالیات چه برداشتی داریم. مالیات یکی از ابزارهای تنظیم اقتصاد است و از منابع تأمین پرداخت‌های انتقالی است. ما به عنوان دولت، اگر تصمیم داریم کالا کمی بیشتر تولید شود یعنی خدمتی که مورد نیاز مردم است بیشتر عرضه شود باید مالیاتش را کاهش دهیم، یعنی با آن انگیزه به مردم این علامت را بدهیم که شما این کالا را تولید کنید و اگر ببینیم که یک کالایی آثار منفی دارد و بحث‌های حاشیه‌ای دارد، مالیات‌های آن را بالا ببریم تا هم بتوانیم لطمه‌ای که در کنار آن تولید به وجود می‌آید از بین ببریم. ما باید دیدیم که چه پرداخت‌های انتقالی خود را از این محل ببریم. امید است با جهتی‌گیری‌هایی که می‌کنیم، تولید را در کشور تقویت کنیم. یعنی تمام توان و امیدمان به تولید است. تولید اگر در کشور تقویت شود مشکل اشتغال، بیکاری، تورم، مشکل مالیات و کمبود کالا حل می‌شود و خیلی از مسائل و معضلاتی که الان داریم حل می‌شود. همه اینها نیازمند تولید است و تولید هم یکی از ابزارهایش، مالیات، روان‌سازی تولید و مسائلی از این دست است. نمی‌توانیم به اعتبار اینکه مالیات را بیشتر کنیم، از تولید مالیات بگیریم که به هدف برنامه برسیم.

■ ۱۵ برابر شدن تعرفه چگونه قابل توجیه است؟ گوشه تلفن همراه، حقوق ورودی داشته و سود بازرگانی نداشته، یعنی ۴ درصد براساس قانون می‌گرفتیم، دولت چیزی تعیین نکرده، بخش عمده‌ای از کالا‌ها در کشور تولید نمی‌شود، اما به دلیل اینکه مورد نیاز است نرخ تعرفه آنها را براساس قانون ۴ درصد در نظر گرفته‌ایم. برای تولید گوشه همراه چون نوپا است و ما هنوز به حد کافی در این زمینه به خودکفایی نرسیده‌ایم، قیمت تمام شده نیز بالا است. به عنوان نمونه اگر ۳۰ درصد بالا است به همان نسبت ۳۰ درصد حقوق ورودی باید وضع کنیم، اگر این ۶۰ درصد با این محاسبات آمده باشد، هیچ اشکالی ندارد و این کار برای حمایت از تولید از صنعت داخل است. اگر از تولیدات انبوه حمایت نشود، به هیچ وجه تولید انجام نمی‌شود، چون از بازدهی‌های آن‌ها کم‌اند به مقیاس دارد استفاده می‌کند.

سال سوم ■ شماره ۷۹۵ شرق

خبرها

لایحه پولشویی ارجاع نشد

مهر: دبیر مجمع تشخیص مصلحت نظام گفت: لایحه پولشویی تاکنون به مجمع تشخیص مصلحت نظام ارجاع داده نشده است. محسن رضایی دبیر مجمع تشخیص مصلحت نظام افزود: در صورتی که لایحه پولشویی به مجمع تشخیص مصلحت نظام ارجاع شود بلافاصله بررسی‌ها آغاز و کمتر از دو ماه پاسخ مجمع اعلام می‌شود. وی در پاسخ به اینکه کمیسیون اقتصادی از ارجاع این لایحه به مجمع خبر داده بود اظهار داشت: این لایحه به مجمع ارجاع نشده است و باید از مجلس‌ها سوال کنید که این لایحه در کدام مرحله و در چه بخشی قرار دارد. رضایی در خصوص تأثیر این لایحه بر سیستم اقتصادی کشور گفت: هر چه اقتصاد کشور شفاف‌تر باشد علایم نظام افزود: شفافیت سیستم اقتصادی باعث می‌شود بنگاه‌ها واحدهای اقتصادی که براساس علایم واقعی برای خود تصمیم می‌گیرند بهتر به پیشرفت و توسعه دست یابند و علایم غلط در اقتصاد موجب هدر دادن استعدادهای مزیت‌های نسبی کشور می‌شود. وی خاطرنشان کرد: در صورت تصویب لایحه پولشویی طبق مقرراتی که به تصویب رسیده بانک مرکزی نیز باید خود را با این مقررات تطبیق دهد.

■

بنزین استانداردهای جهانی را دارد

ایستنا: وزیر نفت علت افزایش پی‌رویه مصرف بنزین را بیکیت پایین خودروها دانست و گفت: خودروهای مورد استفاده در کشور مصرف بالا و عموماً مصرف بیش از ۱۰ لیتر در ۱۰۰ کیلومتر دارند؛ در حالی که استاندارد مصرف سوخت در دنیا ۵ تا ۶ لیتر در هر ۱۰۰ کیلومتر و این خود عامل افزایش مصرف سوخت است. سید کاظم وزیری‌هاмене در عین حال قیمت پایین بنزین را عاملی در جهت محقق نشدن صرفه‌جویی در مصرف دانست و افزود: قیمت فعلی بنزین هزینه زیادی به مصرف‌کننده وارد نمی‌کند. وی تعداد زیاد خودروهای تولید شده در کشور را به همراه ارزان بودن بنزین از زمینه‌های مهم تولید کرد که مردم در مصرف نمی‌کنند و افزود: اگر قیمت معقول باشد، مردم به دنبال خودروهای کم مصرف می‌روند و تولیدکنندگان نیز خودروها را اصلاح و استاندارد می‌کنند و ترافیک اضافی خیابان‌ها هم حذف می‌شود. وی با اشاره به تبصره ۱۳ قانون بودجه ۸۵ افزود: در این تبصره مصوبات تصمیاتی اتخاذ شده که چنانچه اجرا شود، مصرف‌بندی بنزین و گسترش حمل و نقل عمومی را به هم نزدیک می‌کند. وزیری‌هاмене در خصوص قاچاق سوخت نیز اظهار کرد: در مقابل کل مصرف کشور که بیش از ۷۰ میلیون لیتر در روز است، ارقام قاچاق چندان اثرگذار نیست. وی با هم مخول موضوع قاچاق سوخت در کشور افزود: این فکر که اگر سهمیه‌بندی کارت هوشمند اجرا نمی‌شد، می‌توانستیم گزینه دیگری را جایگزین کنیم؟ اشتباه است. وی افزود: در حال حاضر گفته می‌شود که تا سه میلیون لیتر در روز قاچاق می‌شود؛ اما در ریخت و شاش‌های قیفی و قاچاق سوخت چندان اثرگذار در مسئله کلان مصرف بنزین نیست. وزیر نفت خاطرنشان کرد که بنزین فعلی مورد استفاده در کشور دارای حداقل استاندارد جهانی است و افزود: به دلیل این که نیاز به تولید زیاد داریم، نمی‌توانیم بنزین با حداکثر کیفیت تولید کنیم، چراکه از حجم سوخت مورد نیاز کاسته می‌شود. وی ادامه داد: با برنامه‌های توسعه‌ای و ارتقای پالایشگاه‌ها افزایش حجم بنزین و کیفیت آن را هدف اصلی قرار داده‌ایم و قطعاً تا چهار سال آینده صادرکننده بنزین می‌شویم. وی با اشاره به ارتقای کیفیت پالایشگاه‌ها و افزود: پالایشگاه‌های اصفهان و اراک نیز توسعه خواهند یافت و قرارداد یک پالایشگاه مایعات گازی با ظرفیت ۳۶۰ هزار بشکه برای مناقصه و مبارک دو پالایشگاه نفت سنگین در بندرعباس و آبادان آماده شده است.

■

جرایم دیرکرد بخشوده می‌شود

فارس: بانک کشاورزی براساس دستورالعملی اعلام کرد، در صورت عدم پرداخت اقساط معوق کشاورزان تا پایان شهریورماه که جرایم دیرکرد آن به طور کامل مشمول بخشودگی است پرداخت اقساط معوق تا پایان آذرماه نیز مشمول ۱۰ درصدی بخشودگی جرایم خواهد شد. مدیرعامل بانک کشاورزی چندی قبل اعلام کرد: در صورت پرداخت اقساط معوق کشاورزان تا پایان شهریورماه جرایم دیرکرد بدهی‌های آنان بخشوده می‌شود براساس قانون، اقساط معوق تسهیلات پرداخت شده بانک‌ها مشمول ۶ درصد جریمه دیرکرد می‌شوند. این گزارش حاکی است بانک کشاورزی چندی قبل دستورالعملی را صادر کرد که براساس آن چنانچه بدهکاران آسیب‌دیده ناشی از خشکسالی و سایر عوامل قهری تا پایان شهریور ماه سال ۸۵ نسبت به واریز و تسویه بدهی خود ۶ درصد جریمه وجه التزام بدهی آنان مورد بخشودگی قرار می‌گیرد. این دستورالعمل اضافه می‌کند: چنانچه این بدهکاران تا پایان آذرماه نسبت به واریز و تسویه بدهی خود اقدام کنند ۳ درصد از ۶ درصد جرایم دیرکرد مورد بخشودگی قرار می‌گیرد.

■

ادامه تفسیر اقتصادی

وجود رانت‌های عظیمی که در اقتصاد ایران شکل گرفته سبب شده که متناسب با آن فرصت‌های زیادی هم از اقتصاد گرفته شود. فضای مناسب کسب و کار و سرمایه‌گذاری، توسعه اداری کشور و تعادل در سیاست‌گذاری‌ها، از جمله فرصت‌هایی است که به خاطر وجود رانت‌ها در اقتصاد ایران از مردم گرفته شده است. بنابراین فرصت‌زدایی‌ها، خلق و پرورش مردمی است که نمی‌توانند استعدادهای خود را بروز و بازاری را شکل دهند که هر پله آن می‌تواند مبنای توسعه بعدی باشد. از این رو می‌بینیم و شاهد آن هستیم که استعدادهای ایرانی نه در داخل کشور بلکه در خارج از کشور ظهور می‌کنند و تهرانش را آن خارجی می‌برد و فقط از این میان «افتخار اسمی» اش نصیب ما می‌شود و بس! می‌توان نمونه‌های زیادی را از این قبیل نام برد که به خاطر نتیجه فرصت‌سوزی‌هایی است که «رانت‌های اقتصاد ایران» در قوام‌یافتگی‌های این «تابنازان» داشته‌اند که در اینجا مجال پرداختن به آن نیست. بنابراین فقط به ذکر دو نکته می‌پردازم و آن اینکه «قانون اعلام اسامی مجرمان اقتصادی» را شاید بتوان «نیم‌گامی» در جهت مبارزه با فساد اقتصادی قلمداد کرد و دوم یک حکایت از گلستان سعدی: «یکی را از بزرگان به محفلی اندر برد و می‌شنودند و در احوال جمعی باغله می‌کردند، سر برآورد و گفت: من آمم که من دانه.»